

Nieuwe sanitatie en wetgeving

Kaderstellend, maar niet te knellend?

Platformbijeenkomst Nieuwe sanitatie

Amersfoort, 13 april 2016

Peter de Putter

Copyright 2007 by Sterk Consulting. Private for the client. This report or any part of it may not be copied, circulated, quoted without prior written approval from SterkConsulting or the client

Inhoud

1. Beeld van huidige regelgeving
 - ✓ Relatie bouwregelgeving (aansluiten)
 - ✓ Gemeentelijke rioleringszorgplicht
 - ✓ Regelgeving particuliere lozingen
2. Blik vooruit: de Omgevingswet

Schilder: Bart van der Leek

Wel of niet aansluiten op openbaar riool?

- Volgens Bouwbesluit 2012 geen aansluitplicht op een openbaar riool o.i.d, maar wel:
 - ✓ Verbod tot lozen in oppervlaktewater en bodem, indien binnen 40 meter riool (zie bv. art. 7 en 11 Blah)
 - ✓ > 40 meter: lozen in bodem of oppervlaktewater kan worden toegestaan (met maatwerkvoorschrift, bijv. toepassing IBA)
- Vanwege lozingsverbod dus toch een impliciete aansluitplicht
 - ✓ Zeker in bebouwd gebied (> 2.000 i.e.)
 - ✓ Afvoeren per as mag ook

Dus onmogelijk om binnen bebouwde kernen (> 2000 i.e.) als particulier zelf te zuiveren, **tenzij misschien toch?**

www.sterkconsulting.nl

Gemeentelijke rioleringszorgplicht

Hoofdregel

- Gemeente: inzamelings- en transportplicht stedelijk afvalwater d.m.v. een *openbaar vuilwaterriool* naar een zuiveringsinstallatie (art. 10.33, lid 1 Wm)
 - ✓ Betreft rwzi's in beheer bij de waterschappen, gemeente of andere rechtspersoon zou kunnen (art. 3.4 Wtw)
 - ✓ Nb: een IBA is volgens de Wm geen *openbaar vuilwaterriool*, ook niet als de gemeente deze beheert
- Waterschap: zuiveringsplicht voor stedelijk afvalwater gebracht in een *openbaar vuilwaterriool* (art. 3.4 Wtw)
- Onderlinge taken en bevoegdheden moeten worden afgestemd (art. 3.8 Wtw)
 - Bv. in kader van GRP en waterbeheerplan

www.sterkconsulting.nl

Intermezzo: definities afvalwater

- **Afvalwater:** al het water waarvan iemand zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen
- **Afvalstoffen:** alle stoffen, preparaten of voorwerpen waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen
- **Stedelijk afvalwater:** huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater
- **Huishoudelijk afvalwater:** afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden

Ontdoeningscriterium leidend. Met hergebruik e.d. wordt juridisch geen/nauwelijks rekening gehouden

www.sterkconsulting.nl

Gemeentelijke rioleringszorgplicht

Alternatieven inzamelings- en transportplicht (I)

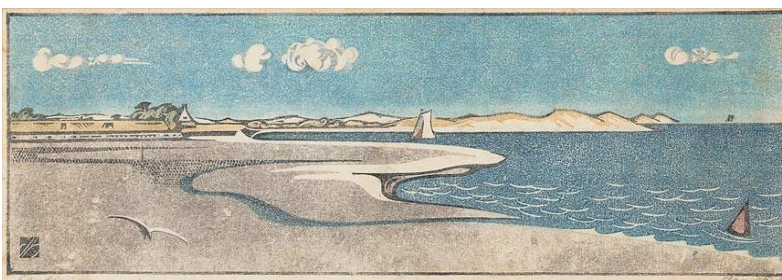
- In plaats van een openbaar vuilwaterriool en een RWZI kunnen *afzonderlijke systemen of andere passende systemen* worden toegepast (art. 10.33, lid 2 Wm)
- Mits daarmee de milieubescherming wordt gediend
 - ✓ Moet blijken uit GRP
- Nationale eis hierbij: 'in beheer bij een gemeente, waterschap of een *rechtspersoon* die door een gemeente of waterschap met het beheer is belast' (ook lid 2)
 - ✓ Een VVE of wijkvereniging is ook een rechtspersoon. Mag dat dan ook? Of een bedrijf?
 - ✓ Nb: de Richtlijn stedelijk afvalwater maakt het op zich best mogelijk om die systemen door particulieren te laten beheren

www.sterkconsulting.nl

Gemeentelijke rioleringszorgplicht

Alternatieven inzamelings- en transportplicht (II)

- Lozingseisen overheids-iba geregeld in Blbi
 - ✓ lozen van huishoudelijk afvalwater in oppervlaktewater (waterschap bevoegd) of
 - ✓ op of in de bodem (gemeente bevoegd)
 - ✓ is toegestaan, indien gekozen systemen volgens het GRP is uitgevoerd en wordt beheerd (art. 3.16 Blbi)

Gemeentelijke rioleringszorgplicht

Soms ook ontheffing mogelijk (I)

- Gaat concreet om het buitengebied (< 2.000 i.e)
- Gemeente kan ontheffing vragen van de eigen zorgplicht
 - ✓ Criterium: 'in het belang van de bescherming van het milieu'
 - ✓ Praktisch: als aanleg van riolering te duur is i.r.t. milieuwinst
 - ✓ Of als blijvend in beheer houden van (druk)riolering te duur is
- Provincie toetst de afweging van de gemeente
- Nb: ontheffingsregeling zal vanaf 2019 verdwijnen. Geen bemoeienis meer van de provincie.
 - ✓ BAW 2011 en Omgevingswet (2019)
 - ✓ Sommige provincies anticiperen hier al op

Gemeentelijke rioleringszorgplicht

Soms ook ontheffing mogelijk (II)

- Bij ontheffing ontstaat zorgplicht burgers/bedrijven voor zuivering van het huishoudelijk afvalwater
 - ✓ Dan voldoen aan lozingsregels (Blah of AB) en zorgplicht
 - ✓ Zie bv. art. 1 Rlah: voorafgaand aan lozen in opp.water of bodem afvalwater leiden door septic tank (conform NEN)
 - ✓ Gelijkaardige voorziening mag ook, mits gelijk beschermingsniveau (art. 5 Rlah)

Schilder: Dirk Nijland

Particulier heeft wel wat mogelijkheden

- Crisis- en herstelwet (Chw)
 - ✓ Project aanmelden
 - ✓ **PM experimenteren mag**
- Omgevingswet
 - ✓ Meer ruimte voor decentrale regelgeving
 - ✓ De lozingsregels voor huishoudelijk afvalwater worden overgelaten aan gemeenten en waterschappen
 - ✓ Maar wel weer met dezelfde inzamel- en transportplicht (art. 2.16 Ow)
 - ✓ Mogelijkheid wellicht: experimenteerbepaling (art. 23.2Ow)
 - Voortzetting Chw-beleid

Conclusie / discussiepunten

- Aansluiten op openbare riool verplicht als afstand < 40m.
 - ✓ Die grens is wel wat knellend / dogmatisch
 - ✓ Onder Ow mogelijk meer ruimte voor lokale afweging
- Alternatieve systemen mogelijk, alleen in overheidsbeheer
 - ✓ Europees best ruimte om beheer aan particulieren over te laten
 - ✓ Wellicht dat via 'rechtspersoon' particulieren/bedrijven toch kunnen beheren???
 - ✓ Afspraken tussen gemeente en particulieren zouden toch ook in GRP vastgelegd kunnen worden?
 - ✓ Crisis- en herstelwet geeft wat ruimte voor innovaties
- Ontdoeningscriterium leidend voor begrip 'afvalwater' en 'afvalstof'
 - ✓ Bij nieuwe sanitatie wil men zich hier niet perse van ontdoen
 - ✓ Hergebruik stimuleren binnen milieu- en gezondheidseisen

www.sterkconsulting.nl

Schilder: Gerrit Benner, landschap